beschikking

GERECHTSHOF 's-HERTOGENBOSCH

Klachtnummer: K21/200617

Beschikking van het gerechtshof 's-Hertogenbosch van 26 juli 2023 inzake het beklag als bedoeld in artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering (hierna: Sv) van:

[redacted]. Spierings,
wonende te [redacted]
hierna te noemen: klager,

dat is gericht tegen de beslissing van de officier van justitie bij het arrondissementsparket Zeeland-West-Brabant om niet over te gaan tot vervolging van:

G.L. Heikerk,
wonende te Paramaribo (Suriname),
hierna te noemen: beklaagde.

De feitelijke gang van zaken.

Op 10 juli 2017 heeft klager tegen [redacted]. Pansa aangifte gedaan ter zake van oplichting.

Op 8 november 2017 heeft klager ook aangifte gedaan tegen beklaagde ter zake van (medeplegen van/medeplichtigheid aan) oplichting.

Bij brief van 10 november 2021 is namens de officier van justitie aan klager medegedeeld dat de zaak tegen beklaagde is geseponeerd met de sepotcode 02: onvoldoende wettig en overtuigend bewijs. Desverzocht is op 15 november 2021 aan klager medegedeeld dat de sepotbeslissing op 13 september 2021 is genomen.

Hierop heeft klager bij brief van 8 december 2021 met bijlagen, ingekomen ter griffie op 10 december 2021, bij het hof beklag als bedoeld in artikel 12 Sv gedaan, met het verzoek de vervolging van beklaagde te bevelen.

Bij brief van 12 januari 2022, ingekomen ter griffie op 17 januari 2022, heeft klager het beklag aangevuld en nadere stukken ingebracht.

Ondertoezending van en met verwijzing naar het ambtsbericht aan de hoofdofficier van justitie van 28 februari 2022 met bijlagen, heeft de advocaat-generaal in het schriftelijk verslag van 15 juni 2022 het hof geadviseerd het beklag af te wijzen.

De mondelinge behandeling van het beklag aan de zijde van klager was voorzien in raadkamer van 25 oktober 2022. Op voorhand is evenwel om administratieve redenen beslist dat de behandeling van het beklag niet zal plaatsvinden. Klager is daarvan op 19 oktober 2022 in kennis gesteld.

In raadkamer van 20 juni 2023 is het beklag aan de zijde van klager in zijn aanwezigheid behandeld.

Gepubliceerd door Sunil Sookhlall & Kries Mahabier

De beoordeling

I Het beklag van klager

Klager kan zich niet verenigen met de beslissing van de officier van justitie om beklaagde niet te vervolgen. Anders dan de officier van justitie meent klager dat er wél voldoende wettig en overtuigend bewijs is om een strafzaak tegen beklaagde te beginnen: volgens klager staat het dossier zelfs bol van het bewijs tegen beklaagde.
Bovendien vindt klager het onbegrijpelijk dat de officier van justitie gezien zijn sepot-beslissing voorbij is gegaan aan de overwegingen van de rechtbank in het door haar op 8 juni 2021 gewezen veroordelend vonnis in de strafzaak tegen [redacted] Pansa voornoemd. De rechtbank overwoog immers:

> *'Heikerk* [hof: beklaagde] *is weliswaar niet vanaf het begin betrokken geweest bij de oplichtingshandelingen, maar uit de feitelijke gang van zaken volgt naar het oordeel van de rechtbank dat – in ieder geval in de periode 13 september 2016 tot 10 mei 2017 – Pansa en Heikerk beiden een onmisbare schakel waren in het geheel. Elke verdachte had een onmiskenbare rol van betekenis, met dien verstande dat Pansa de opdrachtgever was en Heikerk degene die, in haar hoedanigheid van mevrouw Tjin. Spierings [klager] heeft ontmoet en de e-mails opstelde en verstuurde op grond waarvan hij telkens weer geldbedragen op de rekening van Pansa overmaakte. Gelet hierop staat het voor de rechtbank vast dat er sprake is geweest van een bewuste en nauwe samenwerking tussen Pansa en Heikerk in de beïnvloeding van Spierings en dat beiden een substantiële bijdrage hebben geleverd om hem ertoe te bewegen (grote) geldbedragen te blijven overmaken op de rekeningen van Pansa.'*

Klager stelt dat hij naar aanleiding van de overwegingen van de rechtbank betreffende de grote betrokkenheid van beklaagde bij de oplichtingspraktijken van Pansa, waarvan hij het slachtoffer was geworden, mocht verwachten dat de officier van justitie op korte termijn zou overgaan tot de verdere vervolging van beklaagde. Klager was dan ook verbaasd en verontwaardigd toen hij uiteindelijk, na herhaald verzoek, op 10 november 2021 in kennis werd gesteld van de beslissing van de officier van justitie om beklaagde niet verder te vervolgen, welke beslissing bovendien al genomen bleek te zijn op 13 september 2021. Gevraagd naar een kopie van de sepotbeslissing en de motivering daarvan, is aan klager medegedeeld dat de motivering van het sepot zal worden gegeven bij de behandeling van het (door klager aangekondigde) beklag ex artikel 12 Sv. Op welke gronden de officier van justitie tot de conclusie is gekomen dat er onvoldoende wettig en overtuigend bewijs is om een strafzaak tegen beklaagde te beginnen, was klager derhalve ten tijde van de indiening van het beklag niet bekend.
Klager wenst de door hem als gevolg van de oplichtingshandelingen van Pansa en beklaagde geleden schade ten bedrage van € 1.015.768,- mede op beklaagde te verhalen. Klager' verzoekt het hof mede daarom alsnog de (verdere) vervolging van beklaagde te bevelen. Het gegeven dat beklaagde zich samen met haar opdrachtgeefster schuldig heeft gemaakt aan oplichting rechtvaardigt een rechterlijke toetsing, aldus klager.

II De stukken in het dossier

Het hof heeft kennis genomen van de inhoud van alle stukken in het dossier, waaronder begrepen de stukken betreffende het strafrechtelijk onderzoek 'Pallene'.

Gepubliceerd door Sunil Sookhlall & Kries Mahabier

Het hof baseert zijn beslissing in het bijzonder op de stukken die de feiten en omstandigheden bevatten die van belang zijn voor de beoordeling van het beklag.

Uit de stukken is het volgende naar voren gekomen.

Tegen klager is door verschillende personen aangifte gedaan van verduistering van geldbedragen dan wel oplichting. Hierna volgde een strafrechtelijk onderzoek. Uit dat onderzoek bleek dat vanaf de bankrekeningen van klager (grote) geldbedragen werden overgeschreven naar de bankrekeningen van mevrouw Pansa, maar niet bleek waarom dat gebeurde. Uit het onderzoek kwam wel naar voren dat deze overschrijvingen zo noodzakelijk waren dat klager daarvoor zijn huis verkocht, zijn levensverzekeringen afkocht en grote geldbedragen leende van particulieren. Om hier meer informatie over te verkrijgen werd de telecommunicatie tussen klager en Pansa afgeluisterd. Hieruit ontstond de verdenking dat klager door Pansa werd opgelicht.

Klager heeft Pansa leren kennen via www.thuis.nl (een website waar mannen tegen betaling seksueel getinte gesprekken kunnen voeren met vrouwen), waarna ze een persoonlijke date hebben gehad. Naar zijn zeggen is klager al snel nadien door Pansa meerdere malen en op verschillende manieren bewogen tot de afgifte van geldbedragen door overboeking van die geldbedragen op haar bankrekeningen. Ene mevrouw Tjin (vermoedelijk in werkelijkheid beklaagde) trad volgens klager zogenaamd op als adviseur voor de familie Pansa. Samen hebben zij klager ervan kunnen overtuigen om met regelmaat bedragen voor te schieten.

Uit het strafrechtelijk onderzoek is voorts gebleken dat klager in de periode tussen 22 oktober 2013 en 10 mei 2017 drieënveertig (43) e-mails van Pansa ontving, die afkomstig zouden zijn van ene C. Tjin. In deze mails werden financiële problemen aangekaart, die zouden kunnen worden opgelost na ontvangst van een erfenis en de verkoop van onroerend goed (grond) in Suriname. Tevens werd vermeld dat er eerst nog bedragen betaald moesten worden om de uitbetaling van de erfenis en de verkoop van de gronden te kunnen laten plaatsvinden. Het email-adres van Tjin stond echter nooit vermeld op deze mails. Dit was verwijderd. Klager heeft daarop opnieuw geldbedragen overgemaakt op de bankrekening van Pansa.
Nadat klager erachter kwam dat hij het slachtoffer was geworden van oplichting is hij op sociale media onderzoek gaan doen naar [redacted] Pansa. Op een film op YouTube over de viering van de 40ste verjaardag van Pansa, herkende hij mevrouw Tjin. Ook op het facebook account van Pansa zag hij foto's van mevrouw Tjin. Hij zag daar dat de naam van deze vrouw niet "Tjin" was, maar "Glenda Heikerk" *[hof: beklaagde]*. Klager trok hieruit de conclusie dat beklaagde zich heeft uitgegeven als mevrouw Tjin. Zij heeft dusdoende, volgens klager een belangrijk aandeel gehad in de oplichting.

Bij gelegenheid van haar verhoren door de politie heeft beklaagde zich herhaaldelijk beroepen op haar zwijgrecht. Verder gaf zij aan dat zij werkzaamheden verricht voor cliënten op hun verzoek. Als het zo zou zijn dat er een e-mail door haar is verzonden, dan is daarmee nog niet gezegd dat zij inhoudelijk iets met de kwestie te maken had. Ook zou zij niet hebben geweten dat die e-mail gebruikt zou worden ten behoeve van andere zaken en/of strafbare feiten.

- Aangezien verondersteld mag worden dat de inhoud van de stukken voor het overige bij alle procesdeelnemers, en met name ook bij klager, genoegzaam bekend is, zal het hof hier volstaan met voormelde korte samenvatting.

Gepubliceerd door Sunil Sookhlall & Kries Mahabier

III Het oordeel van het hof

Ter beoordeling ligt de vraag voor of de beslissing van de officier van justitie om niet over te gaan tot vervolging van beklaagde ter zake van de door klager in zijn aangifte gestelde gedragingen (deelneming aan oplichting) op goede gronden is genomen. Hierbij is het volgende van belang.

Vooropgesteld moet worden dat het hof, om te kunnen komen tot de gegrondverklaring van een beklag als bedoeld in artikel 12 Sv, allereerst van oordeel moet zijn dat in de voorhanden stukken voldoende aanwijzingen beschikbaar zijn - of dat door middel van nader onderzoek alsnog voldoende aanwijzingen kunnen worden vergaard - op basis waarvan het aannemelijk kan worden geacht dat de strafrechter tot een veroordeling van beklaagde zal kunnen komen.

Uitsluitend indien vorenbedoelde voldoende aanwijzingen beschikbaar zijn of zouden kunnen worden vergaard, dient zich vervolgens de vraag aan of vervolging ook opportuun is. Bij de beantwoording van die vraag moeten, behalve de belangen van klager, ook andere belangen, waaronder het algemeen belang en het belang van beklaagde worden meegewogen. Dit betekent dat niet in alle gevallen waarin voldoende aanwijzingen voorhanden lijken te zijn of mogelijk zouden kunnen worden vergaard, de zaak als vanzelfsprekend aan de strafrechter voorgelegd dient te worden.

Aan de hand van dit beoordelingskader overweegt het hof als volgt.

Bij de beraadslaging naar aanleiding van de mondelinge behandeling van het beklag aan de zijde van klager heeft het hof de thans voorliggende feiten en omstandigheden, zoals deze uit het dossier naar voren komen, gewikt en gewogen.
Hoewel het hof daarbij heeft geconstateerd dat het dossier mogelijk aanwijzingen bevat voor de verdenking dat beklaagde op strafrechtelijke relevante wijze een bijdrage heeft geleverd aan de door klager gestelde oplichting, is het naar het oordeel van het hof op basis van die aanwijzingen niet zonder meer te verwachten dat de rechter op grond van de thans voorliggende feiten en omstandigheden tot een bewezenverklaring en veroordeling van beklaagde zal kunnen komen ter zake van de door klager gestelde strafbare gedragingen of enig ander strafbaar feit.

Het hof acht voorts onvoldoende aanknopingspunten aanwezig voor het doen verrichten van aanvullend onderzoek. Het hof heeft daarbij in het bijzonder gewicht toegekend aan de ouderdom van de zaak, waardoor rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat aanvullend onderzoek weinig of geen resultaat zal opleveren.
Voorts heeft het hof hierbij in aanmerking genomen dat beklaagde inmiddels bestendig in Suriname verblijft en dat niet te verwachten valt dat zij vrijwillig naar Nederland zal afreizen voor het bijwonen van de behandeling ter terechtzitting van een eventuele - na nader onderzoek - tegen haar te entameren strafzaak, zodat ten hoogste een behandeling van de zaak bij verstek verwacht mag worden. Volgens de advocaat-generaal zal beklaagde immers, er vanuit gaande dat zij de Surinaamse nationaliteit heeft, niet ter berechting aan Nederland worden uitgeleverd.

Op grond van het vorenstaande is het hof van oordeel dat het beklag van klager behoort te worden afgewezen. Bij deze stand van zaken komt het hof aan de beoordeling van de opportuniteit van een eventueel bevel tot vervolging van beklaagde niet toe.

Gepibliceerd door Sunil Sookhlall & Kries Manabier

De beslissing.

Het hof:

wijst het beklag van klager af.

Deze beschikking is gegeven door
mr. E.N. van der Spoel, voorzitter,
mr. D.V.E.M. van der Wiel-Rammeloo en mr. F.C.J.E. Meeuwis, raadsheren,
in tegenwoordigheid van J.M.A.W. Koningstein, griffier,

op 26 juli 2023

en door de voorzitter en de griffier ondertekend.

Voor eensluidend afschrift
De griffier van het gerechtshof 's-Hertogenbosch

Gepubliceerd door Sunil Sookhlall & Kries Mahabier